

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Izsó István ügyvéd által képviselt B. H. P. felperesnek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal alperes ellen idegenrendészeti ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2009. október 29. napján kelt 21.K.31.263/2009/4. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. október 12. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 21.K.31.263/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000.- /azaz harmincezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A vietnámi állampolgárságú felperes 2008. november 17. napján családegyesítő célú tartózkodási engedély iránti kérelmet kívánt előterjeszteni a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal tartózkodási helye szerint illetékes Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságán. Felperes a kérelem belföldön történő benyújtása körében jogszabály által megkövetelt méltányossági feltétel fennálltát a családi együttélés biztosítása végett azzal indokolta, hogy feleségével és nagykorú gyermekével már több éve él együtt az országban, Vietnámhoz nem köti már semmi és több százezer forint lenne a költsége, ha kérelmet Vietnámban kéne benyújtania.

Az elsőfokú hatóság a kérelem benyújtásának feltételét jelentő méltányossági körülmények fennálltát a tartózkodási engedély iránti kérelemtől elkülönülő megelőző eljárásban vizsgálta meg és a 2008.

december 12. napján kelt 106-1-76443/1/2008-T. számú határozatában a méltányossági kérelmet elutasította.

A határozat indokolása szerint nem állapítható meg olyan kivételes méltányolható körülmény, amely indokolná a belföldi kérelmezést. Az alperes a 2009. január. 23. napján kelt 106-T-1755/1/2009. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és - az elsőfokú határozatra kiterjedő - hatályon kívül helyezését, az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte.

Álláspontja szerint, miután megfelelt a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvényben /a továbbiakban: Szmtv./ meghatározott tartózkodási feltételeknek, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény /a továbbiakban: Harm. tv./ végrehajtásáról szóló 114/2007./V.24./ Korm. rendelet /a továbbiakban: Vhr./ 47. § /4/ bekezdés a/ pontjában szabályozott méltányossági kérelem nélkül is jogosult volt Magyarországon tartózkodási engedély iránti kérelem előterjesztésére, és az eljárás időtartamára ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásra. Állította a felperes, hogy az elsőfokú hatóság eljárása abban az esetben sem volt helyes, ha megkövetelhetette a méltányossági kérelem benyújtását. Nem tehetette meg ugyanis, hogy nem veszi át a benyújtani kívánt tartózkodási engedély iránti kérelmet, hanem külön eljárásban dönt a méltányossági kérelemről, úgy, hogy ezen eljárás tartamára nem biztosítja a Magyarországon való ideiglenes tartózkodás jogát.

A Fővárosi Bíróság az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

Ítéletének indokolásában a Harm. tv. 30. § /1/ bekezdés a/ pontjára, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 1. §-ának /1/ bekezdésére és 19. §-ának /1/ bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a Vhr. 47. § /4/ bekezdés a/ pontja szerinti feltétel vizsgálatára külön eljárás lefolytatását tenné lehetővé. Különösen aggályos a méltányossági kérelem külön /elő-/ eljárásban való elbírálása, mert ilyen - nem szabályozott - eljárásra a jogszabály nem biztosítja az ügyfél területen maradásának jogát; holott garanciális jelentőségű, hogy a külföldi az országban tartózkodhasson mindaddig, amíg le nem zárult ügyében az az eljárás, amelyet éppen azért indított, hogy folyamatos maradhasson az ittléte. Jogellenesnek ítélte, hogy az alperes a Harm.tv. 30. § /1/ bekezdésének a/ pontja alapján nem adott ki ideiglenes tartózkodási engedélyt a felperes részére az eljárás időtartamára.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, vagy a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

Kifejtette, hogy a Vhr. 47. § /1/ bekezdése határozza meg, hogy a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet az ügyfélnek főszabály szerint hol kell benyújtania, a /2/ és /4/ bekezdés a főszabálytól való eltérés lehetőségét biztosítja az olyan ügyfélnek, aki egyedi - a jogszabályban körülírt - körülményeire tekintettel nincs abban a helyzetben, hogy a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem benyújtása tekintetében a főszabály szerint járjon el.

Hangsúlyozta, hogy a regionális igazgatóságok a Vhr. 47. § /1/ bekezdésében nem kapnak általános felhatalmazást a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmek átvételére, mint a kérelmező szokásos tartózkodási helye szerinti - a tartózkodási engedély átvételére felhatalmazott - egyéb helyek; továbbá a regionális igazgatóságoknak a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem átvételére vonatkozó jogosultsága a Vhr. 44. §-ából sem vezethető le, hiszen annak általános hatásköri szabálya a 45. §, valamint a 46. § speciális szabályára tekintettel, a kérelemről történő döntésre korlátozódik, és csak a 47. § /4/ bekezdése teszi a regionális igazgatóságokat - meghatározott feltételek teljesülése esetén - rendkívüli, tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem átvételére jogosult hatósággá.

Ellenkező értelmezés esetén a Vhr. 47. § /1/ bekezdése teljességgel szükségtelen lenne, hiszen az általános hatásköri szabály is megteremtené a /4/ bekezdésben foglalt különös hatásköri lehetőséget.

A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem magyarországi előterjeszthetősége kapcsán az eljáró hatóságnak előzetesen meg kell vizsgálnia a kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennállását; ezt a Vhr. 47. § /4/ bekezdés a/ pontja egyértelműen rögzíti.

Hivatkozott az alperes az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium IRM/AKHFO/1262-4/2008. számú - felügyeleti eljárás során hozott - határozatában foglaltakra, amely előírta, hogy a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem magyarországi előterjeszthetősége kapcsán az eljáró hatóságnak előzetesen meg kell vizsgálnia a kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennállását.

Azt kell tisztázni, hogy az ügyfelek hivatkozása helytálló-e, és alkalmas-e a méltányosság megállapítására.

Ez a kérdés döntést igényel és a kérdésben a Ket. szerinti határozattal érdemben kell dönten.

Az alperes megítélése szerint a bíróság álláspontja a Ket. 37. § /7/ bekezdésének, 50. § /1/ bekezdésének és 7. §-ának sérelmét jelenti; továbbá vitatta a bíróság azon érvelését, amely szerint a

méltányossági és tartózkodási engedély iránti kérelemről egy határozatban kell dönten, úgy, hogy amennyiben a hatóság valamennyi releváns tény alapos mérlegelése alapján már a kivételes méltánylást érdemlő körülményt sem ítéli fennállónak, akkor a többi feltételt szükségtelen vizsgálnia, a tartózkodási engedély iránti kérelmet a benyújtást megalapozó kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennállásának hiánya miatt határozatban kell elutasítania.

Hivatkozott e körben az alperes a Harm. tv. 18. § /1/ bekezdésére, amely kogens módon meghatározza, hogy mely esetekben utasítható el a tartózkodási engedély iránti kérelem, mely indokok között a belföldi kérelmezést alátámasztó, kivételes méltánylást érdemlő körülmény hiánya alapján történő elutasítás - azaz a Vhr. 47. § /4/ bekezdés a/ pontja - nem szerepel.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, az alábbi indokok alapján:

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a felperes tartózkodási engedély iránti kérelmének elbírálásakor a Vhr. 47. § /4/ bekezdés a/ pontjának megfelelően vizsgálni kellett a magyarországi kérelmezés feltételét, azaz a kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennállását. Ugyanakkor sem a Harm. tv., sem a Vhr. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy ezen körülmény vizsgálata előzetes eljárás tárgyát képezné, a kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennálltat illetően külön kérelmet kellene a kérelmezőnek benyújtania, és e tárgyban a hatóságnak külön kellene döntést hoznia.

Jogsabályi rendelkezés hiányában a tartózkodási engedély iránti kérelem befogadása a hatóság részéről nem köthető ahhoz, hogy az ügyfél által hivatkozott kivételes méltánylást érdemlő körülmény fennálltatáról előzetes döntést hozzanak.

A kérelmet el kell fogadni, és az így megindult eljárás során kell megvizsgálni azt, hogy a belföldi kérelmezés jogsabályi feltételei - Vhr. 47. § /4/ bekezdés a/ pontja - fennállnak-e; ennek hiányában a kérelem elutasításának van helye, fennállta esetén érdemben kell a tartózkodási engedély megadásának feltételeit vizsgálni.

Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy a Harm. tv. 1. §-a és 30. § /1/ bekezdés a/ pontja értelmében a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmezőt ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással kell ellátni, amely a törvény kogens rendelkezése, az attól való eltérés, az igazolás kiadásának hiánya súlyos jogsértő állapotot eredményez.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. október. 12.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács András sk. előadó bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró